

**Informiranje i vidljivost projekata financiranih iz strukturnih i
Kohezijskog fonda**

2007. – 2013.

Upute za korisnike sredstava

Ministarstvo regionalnoga razvoja i fondova Europske unije

Zagreb, listopad 2013.

SADRŽAJ:

- 1. Uvod**
- 2. Pravni okvir**
- 3. Zahtjevi i obveze vezane uz informiranje i promidžbu projekata**
- 4. Osnovni elementi vidljivosti vezano uz EU fondove**
  - 4.1. Korištenje logotipova
- 5. Komunikacijski alati**
  - 5.1. Infrastrukturni projekti
  - 5.2. WEB stranica
  - 5.3. Priopćenje
  - 5.4. Konferencija za medije
  - 5.5. Informativni i edukativni događaji (izložbe, sajmovi, info dani, seminari itd)
  - 5.6. Publikacije (letci, brošure, priručnici itd)
  - 5.7. Naljepnice za opremu i vozila
  - 5.8. Fotografije
  - 5.9. Audiovizualne produkcije
- 6. Elementi vidljivosti – grafičke smjernice, mogućnost preuzimanja**
- 7. Dodaci:**
  - Dodatak 1.: Pravilnik 13. Informiranje i vidljivost
  - Dodatak 2.: Izvadak iz Pravilnika 2, Annex A, Project Application Form

1. UVOD

Ove upute za korisnike vezane uz mjere informiranja i vidljivosti projekata financiranih iz strukturnih i Kohezijskog fonda u razdoblju 2007. - 2013., od 7. listopada 2013. godine, obvezujuće su za sve korisnike sredstava, uključujući i one, čiji su ugovori potpisani prije 1. srpnja 2013. godine., a do 7. listopada 2013. godine još nisu završeni.

Upute su sastavljene kako bi se osiguralo da projekti koje (su)financira Europska unija uključuju aktivnosti informiranja i vidljivosti, čiji je cilj podizanje svijesti specifične ili opće javnosti o razlozima za određeni projekt te o potpori EU projektu, kao i o rezultatima i učinku ove podrške.

Upute služe kao pomoć korisnicima sredstava iz strukturnih i Kohezijskog fonda prilikom ispunjavanja njihovih obveza vezanih uz informiranje i promidžbu projekata sufinanciranih iz navedenih fondova, a koje su propisane relevantnim regulativama Europske komisije i nacionalnim dokumentima.

Upute obuhvaćaju:

- pregled svih obveza i zahtjeva vezanih uz informiranje i promidžbu projekata,
- smjernice vezano uz provedbu nekih od najčešćih komunikacijskih alata koji se koriste u svrhu informiranja i promidžbe projekata,
- ispravan prikaz grafičkih elemenata koje svaki informativni i promidžbeni materijal mora uključivati i mogućnost njihovog preuzimanja.

2. PRAVNI OKVIR

Dokumenti koji definiraju zahtjeve vezane uz informiranje i promidžbu strukturnih i Kohezijskog fonda za razdoblje 2007. – 2013. u zemlji članici, uključujući obveze korisnika bespovratnih sredstava iz navedenih fondova su kako slijedi:

- Opća uredba Europske komisije Br. 1083/2006¹
- Provedbena uredba Europske komisije Br. 1828/2006²
- Pravilnik 13. Informiranje i vidljivost - pravilnik o postupanju tijela u sustavu upravljanja i korištenja sredstava iz strukturnih i Kohezijskog fonda vezano uz informiranje i vidljivost (vidi Dodatak 1)
- Opći (Članak 6.) i posebni (Članak 6.) uvjeti ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava³

3. ZAHTJEVI I OBVEZE VEZANE UZ INFORMIRANJE I VIDLJIVOST PROJEKATA

3.1. Informiranje i vidljivost projekata sufinanciranih iz strukturnih i Kohezijskog fonda odgovornost su i obveza korisnika sredstava.

---

¹<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:210:0025:0078:EN:PDF>

²<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2006:371:0001:0163:EN:PDF>

³http://www.strukturnifondovi.hr/koji_su_uvjeti_za_prijavu

Korisnik provodi informativne i promidžbene aktivnosti u skladu s potpisanim ugovorom o dodjeli bespovratnih sredstava. Informativne i promidžbene aktivnosti moraju biti proporcionalne sadržaju projekta.

Korisnik navodi te aktivnosti u aplikacijskom obrascu i predviđa potreban iznos u projektom budžetu. Po sklapanju ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava te informacije postaju sastavni dio ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava. Navedene aktivnosti korisnik je dužan provesti, dokumentirati (npr. novinski isješci, fotografije i slično) i o tome informirati nadležna tijela u izvješćima o provedbi projekta.

Aktivnosti informiranja i vidljivosti trebaju biti usmjerene na:

- korisnike projektnih rezultata
- opću javnost
- medije

3.2. Povrh aktivnosti definiranih u ugovoru o dodjeli bespovratnih sredstava, na zahtjev Posredničkog tijela razine 2 korisnik je dužan provoditi i/ili sudjelovati u dodatnim aktivnostima vezanim uz informiranje i promoviranje projekta, sukladno članku 6. Posebnih uvjeta.

3.3. Potpisivanjem ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, korisnik ujedno prihvaća da se informacije o njegovom nazivu, nazivu projekta i iznosu javnog sufinanciranja projekta budu javno objavljene.

3.4. Svi materijali namijenjeni informiranju i vidljivosti moraju uključivati osnovne elemente vidljivosti vezano uz EU fondove.

Posebni zahtjevi vezano uz infrastrukturne projekte nalaze se u točki 5. ovog dokumenta.

4. OSNOVNI ELEMENTI VIDLJIVOSTI VEZANO UZ EU FONDOVE

Sve aktivnosti informiranja i vidljivosti vezane uz projekt moraju sadržavati sljedeće elemente:

- Logotip (zastavicu) Europske unije i tekst Europska unija
- Poveznicu na fond iz kojeg je financiran projekt: Projekt je sufinancirala Europska unija iz (naziv fonda).
  - o Europski fond za regionalni razvoj
  - o Kohezijski fond
  - o Europski socijalni fond
- Izjavu: „Ulaganje u budućnost“
- Logotip Strukturni i investicijski fondovi
- Logotip operativnog programa unutra kojeg se provodi projekt, ukoliko postoji

- Isključenje odgovornosti:

„Sadržaj ove publikacije/emitiranog materijala isključiva je odgovornost (ime korisnika).“

Napomena:

Za male promotivne materijale (npr. usb, cd, olovka..) dostatno je uključiti logotip (zastavicu) Europske unije i tekst Europska unija.

4.1. Korištenje logotipova

Korisnik mora osigurati korištenje navedenih logotipova na pregledan i vidljiv način. Grafički identitet EU-a (logotip) mora biti jednako vidljiv glede smještaja i veličine kao i ostali korišteni logotipovi – logotip strukturnih i investicijskih fondova, logotip operativnih programa. Za infrastrukturne projekte iznad 500 tisuća eura vrijede posebna pravila (vidi točku 5.1.).

Korisnik bespovratnih sredstava (potpisnik ugovora) ima pravo koristiti svoj logotip u informativnim i promotivnim materijalima na jednak način kao gore navedeni logotipovi.

Logotipovi svih ostalih subjekata koji su na bilo koji način povezani uz provedbu projekta mogu se koristiti, ali na način koji neće kompromitirati i umanjiti vidljivost osnovnih elemenata vidljivosti glede smještaja i veličine.

4.2. Odredba o jeziku

Sadržaj materijala namijenjen informiranju i vidljivosti projekata treba biti na hrvatskom jeziku. Ukoliko to želi, korisnik može izrađivati materijale ili pojedine elemente vidljivosti na hrvatskom i engleskom jeziku.

5. KOMUNIKACIJSKI ALATI

Korisnik samostalno odabire koje će komunikacijske alate koristiti u svrhu informiranja i vidljivosti svog projekta. Nadalje, korisnik je dužan u svim aktivnostima jasno naznačiti da projekt koji provodi sufinancira Europska unija, navodeći pri tom operativni program i fond EU u okviru kojeg je financiran.

5.1. Informacijska i trajna ploča

Infrastrukturni projekti⁴ kod kojih ukupni troškovi projekta prelaze iznos od 500 tisuća eura moraju biti obilježeni pomoću informacijske odnosno trajnom pločom na dolje propisan način.

INFORMACIJSKA PLOČA

Informacijska ploča mora uključivati sljedeći sadržaj:

- Logotip (zastavicu) Europske unije i tekst - Europska unija
  - o Europska unija
- Poveznicu na fond iz kojeg je financiran projekt: Projekt je sufinancirala Europska unija iz (naziv fonda).
  - o Europski fond za regionalni razvoj
  - o Kohezijski fond
  - o Europski socijalni fond

- Izjavu: „Ulaganje u budućnost“

Navedeni sadržaj mora zauzimati najmanje 25% ploče.

Preostali dio informacijske ploče (75%) namijenjen je opisu projekta. Minimalno treba sadržavati sljedeće elemente:

- Logotip Strukturni i investicijski fondovi te logotip operativnog programa iz kojeg se projekt financira
- Naziv projekta
- Naziv korisnika
- Vrijednost projekta i iznos EU sufinanciranja, izraženo u eurima
- Razdoblje provedbe projekta (od – do)
- Izvođač radova

Ukoliko to želi, na informacijsku ploču korisnik može uključiti i hrvatsku zastavu.

Informacijske ploče s navedenim sadržajem postavljaju se uz prilazne pravce lokaciji gdje se projekt provodi. Njihov sadržaj treba biti jasno vidljiv kako bi prolaznici mogli pročitati i razumjeti značajke projekta. Informacijske ploče se postavljaju na početku provedbe projekta odnosno po potpisivanju ugovora. Kada je provedba projekta završena, a najkasnije u roku od 6 mjeseci, informacijska ploča zamjenjuje se trajnom pločom.

Primjer izgleda informacijske ploče

---

⁴ Infrastrukturni projekt je onaj koji podrazumijeva izgradnju nekog objekta, ulaganje u infrastrukturu ili građevinske aktivnosti.

Naziv projekta:
Naziv korisnika:
Ukupna vrijednost projekta:
EU sufinanciranje projekta:
Razdoblje provedbe projekta:
Izvođač radova:

Ulaganje u budućnost
Projekt je sufinancirala Europska unija iz
(naziv fonda)

Napomena: veličina logotipova i korištenih slova u dijelu informacijske ploče koji se odnosi na opis projekta ne smije biti veća od onih koji se odnose na elemente EU vidljivosti.

TRAJNA PLOČA

Trajna ploča mora uključivati sljedeći sadržaj:

- Naziv i vrsta projekta
- Zastavicu Europske unije i naziv - Europska unija
  - o Europska unija
- Referencu na fond iz kojeg je financiran projekt:
  - o Europski fond za regionalni razvoj
  - o Kohezijski fond
  - o Europski socijalni fond
- Izjavu: „Ulaganje u budućnost“

Navedeni sadržaj mora zauzimati najmanje 25% ploče.

Na trajnu ploču korisnik mora uključiti i logotip Strukturni i investicijski fondovi i logotip operativnog programa u sklopu kojeg je projekt financiran.

Ukoliko to želi, na trajnu ploču korisnik može uključiti i hrvatsku zastavu.

Trajna ploča treba biti postavljena na vidljivom mjestu (npr. pročelje građevine⁵). Ploča treba biti dovoljno velika da njezin sadržaj bude jasno vidljiv.

Ishodovanje dozvole za postavljanje spomen ploče na pročelje zgrada odgovornost je korisnika sukladno važećim propisima.

Primjer izgleda trajne ploče

Napomena:

Infrastrukturni projekti kod kojih su ukupni troškovi projekta manji od 500 tisuća eura također moraju biti adekvatno obilježeni pomoću informacijske ploče na početku provedbe projekta te pomoću trajne ploče po završetku projekta (najkasnije 6 mjeseci po završetku projekta). U ovim slučajevima, na informacijskoj i trajnoj ploči dostatno je uključiti osnovne elemente vidljivosti (vidi točku 4.)

5.2. WEB stranica

WEB stranica je jedno od osnovnih sredstava javnog informiranja.

---

⁵Sukladno Pravilniku o komunalnom redu za postavljanje trajne ploče na pročeljima zgrada potrebna je posebna dozvola. Za ishodovanje navedene dozvole odgovoran je korisnik.

Preporuča se da korisnik javnost informira o projektu putem svoje internetske stranice, ukoliko je ima.

Pri tom je potrebno navesti minimalno sljedeće podatke: naziv i nositelj/partner(i) u projektu, cilj i kratak opis aktivnosti, ukupnu vrijednost projekta i EU udio u financiranju projekta, razdoblje provedbe projekta, kontakt osobe za više informacija.

U dijelu stranice koji se odnosi na informiranje o projektu treba uključiti osnovne elemente vidljivosti (vidi točku 4.) te postaviti link na WEB stranicu www.strukturnifondovi.hr i link na stranicu operativnog programa, ukoliko postoji.

Ukoliko je WEB stranica korisnika ili projekta izrađena u sklopu projekta, osnovni elementi vidljivosti (vidi točku 4.) trebaju se nalaziti na naslovnoj stranici WEB-a. Logotip (zastavica Europske unije te napomena da je izradu WEB stranice sufinancirala Europska unija i iz kojeg fonda ponavljat će se na svakoj podstranici WEB-a (npr. u podnožju stranice).

5.3. Priopćenje

Priopćenje je jedan od najčešćih alata za komunikaciju s medijima. Može se koristiti u različitim fazama provedbe projekta, kao što su: početak provedbe projekta, značajni pomaci u provedbi projekta ili informiranje o projektnim rezultatima itd.

Vizualno, priopćenje treba sadržavati osnovne elemente vidljivosti (vidi točku 4.), a u tekstu je potrebno uključiti informaciju o ukupnoj vrijednosti projekta i iznosu EU potpore.

5.4. Konferencija za medije

U svrhu informiranja o značajnijim pomacima ili događajima u provedbi projekta ili o značajnijim projektnim rezultatima, korisnik može organizirati konferenciju za medije.

Poziv za medije i ostali popratni materijali vezano uz konferenciju trebaju uključivati osnovne elemente vidljivosti (vidi točku 4.). U prostoriji u kojoj se održava konferencija treba biti izvješena EU i hrvatska zastava (samostojeće ili one prilagođene za stol) ili biti obilježena posterima/banerima vezanima uz projekt.

Tijekom konferencije, korisnik je dužan napomenuti da projekt sufinancira Europska unija te pružiti informaciju o financijskoj vrijednosti projekta (posebno navesti EU udio u financiranju) te fondu i operativnom programu unutar kojeg se projekt financira.

5.5. Informativni i edukativni događaji (izložbe, sajmovi, info dani, seminari itd)

Pozivnice i popratni materijali (npr. potvrda o sudjelovanju) moraju sadržavati osnovne elemente vidljivosti (vidi točku 4.).

Korisnik mora osigurati da sudionici događaja budu svjesni da je događaj organiziran u okviru projekta kojeg sufinancira Europska unija, postavljanjem EU i hrvatske zastave, pomoću postera ili banera vezanim uz projekt ili na neki drugi prikladan način.

5.6. Publikacije (letci, brošure, priručnici itd)

Naslovna stranica publikacija mora jasno identificirati da je izrađena u okviru projekta kojeg sufinancira Europska unija.

EU logotip (zastavica), logotip Strukturni i investicijski fond te logotip operativnog programa trebaju biti smješteni na naslovnoj stranici publikacije.

Informacija o sufinanciranju projekta i fondu može biti smještena na naslovnoj ili na prvoj sljedećoj stranici publikacije.

Isključenje odgovornosti (vidi tč. 4) može biti smješteno na prvoj ili zadnjoj unutarnjoj stranici publikacije.

Publikacije također trebaju uključivati kontakte za više informacije.

- Naziv, adresa, telefon, fax i web stranica korisnika projekta
- Kontakte relevantnih institucija iz sustava upravljanja EU fondovima: web stranica i opća E-mail adresa posredničkih tijela razine 1 i 2 (supotpisnici ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava);
- Za više informacija o EU fondovima navesti web stranicu Ministarstva regionalnoga razvoja i fondova Europske unije www.strukturnifondovi.hr.

Sav pisani materijal treba biti dostupan i u elektronskom obliku, kako bi se mogao poslati e-mail - om ili postaviti na internetsku stranicu.

5.7. Naljepnice za opremu i vozila

Naljepnica treba biti smještena na vidljivom mjestu predmeta ili vozila koje je nabavljeno u okviru projekta. Kako bi sadržaj naljepnice bio jasno vidljiv, veličina naljepnice ovisit će o veličini predmeta/vozila koje se označava. Također, naljepnica treba biti odgovarajuće kvalitete, po mogućnosti plastificirana.

Prostorije koje su opremljene i/ili prilagođene iz projekta (npr. ako su prostorije oličene i namještene sredstvima projekta) također trebaju biti adekvatno označene, pomoću naljepnice ili ploče na kojima će se nalaziti osnovni elementi vidljivosti.

Primjer naljepnice

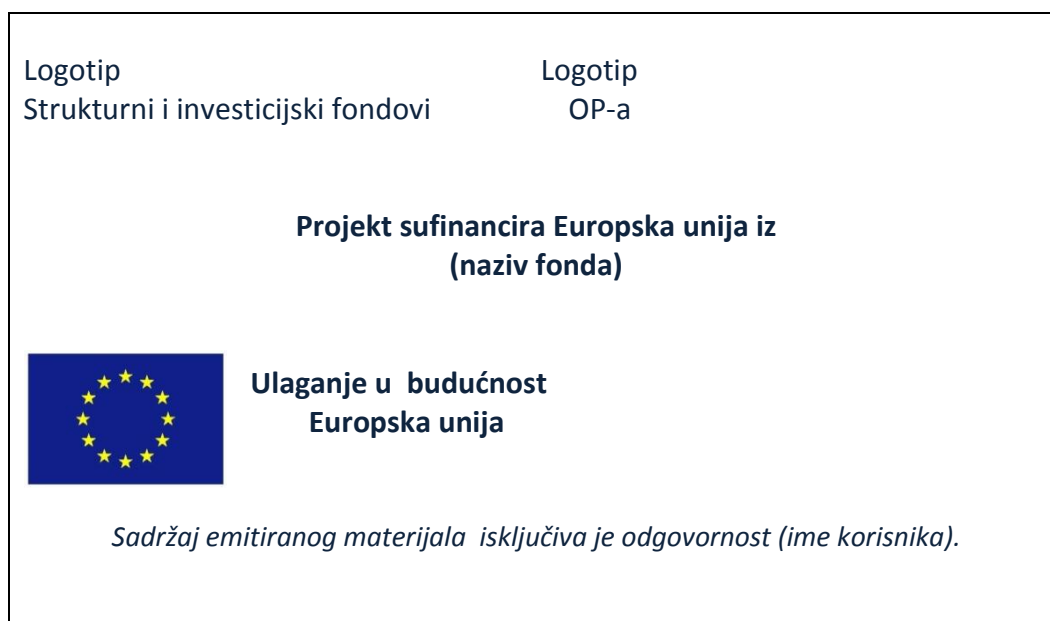
5.8. Fotografije

Fotografija je dobar način ilustracije projekta u različitim informativno – promidžbenim materijalima, stoga je poželjno i na taj način dokumentirati razvojne faze projekta i značajne događaje vezane uz projekt.

5.9. Audiovizualne produkcije

Audiovizualne produkcije također trebaju uključivati neke od osnovnih elemenata vidljivosti.

Za video uratke dostatno je uključiti kadar na početku ili na kraju video produkcije sljedećeg sadržaja:

Za audio uratke dostatno je uključiti sljedeću rečenicu: „Projekt sufinancira Europska unija iz (naziv fonda).“

6. Preuzimanje pojedinih elemenata vidljivosti

- Smjernice vezano uz ispravnu uporabu i reprodukciju loga (zastavice) Europske unije nalaze se kao dodatak 2. ovom dokumentu. Logotip (zastavicu) EU možete preuzeti na sljedećem linku: http://europa.eu/about-eu/basic-information/symbols/flag/index_en.htm
- Primjeri vezano uz prikaz kombinacije pojedinih elemenata vidljivosti nalaze se na sljedećem linku: http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/graph/panneaux/logotips_2007.pdf

6.1. Logotip Strukturni i investicijski fondovi

6.2. Logotipovi operativnih programa

Operativni program Razvoj ljudskih potencijala

Operativni program Promet

Operativni program Zaštita okoliša

Operativni program Regionalna konkurentnost

Primjere logotipova prilagođenih radi potrebe reprodukcije možete preuzeti na slijedećoj stranici:
http://www.strukturnifondovi.hr/kako_do_eu_fondova.

**MINISTARSTVO REGIONALNOGA RAZVOJA
I FONDOVA EU**

DODACI

Dodatak 1: Smjernice vezane uz ispravnu uporabu i reprodukciju logotipa (zastavice) Europske unije

UPUTE ZA IZRADU ZNAKA I DEFINIRANJE STANDARDNIH BOJA

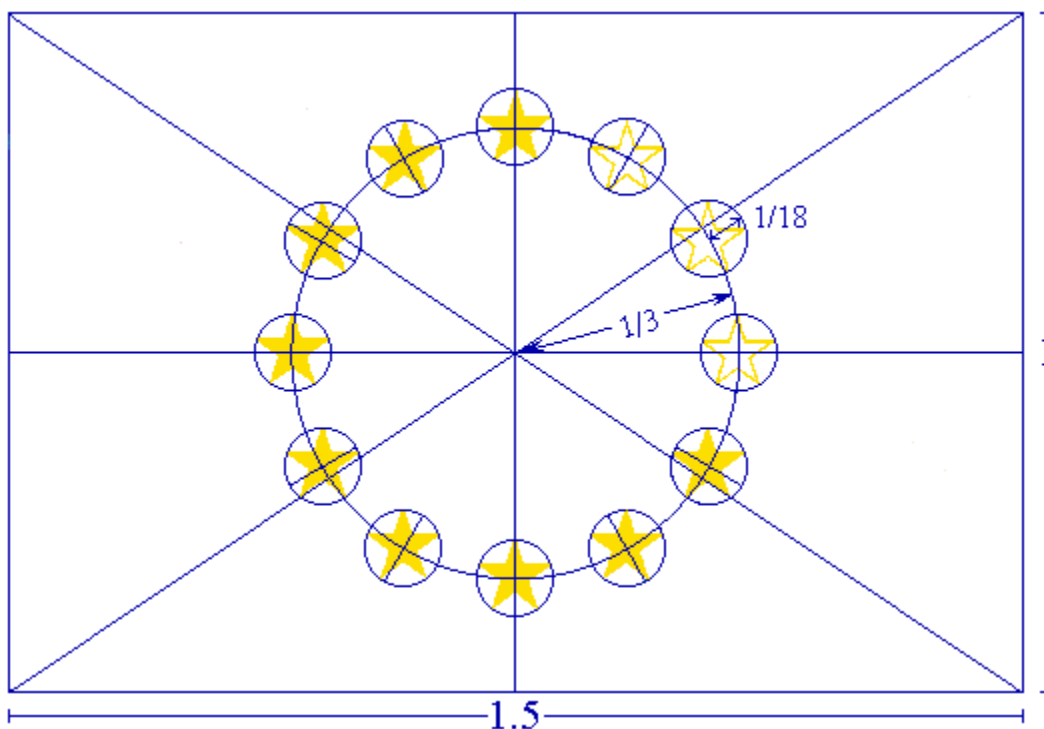
SIMBOLIČNI OPIS

Na nebesko plavoj pozadini, dvanaest zlatnih zvijezda tvore krug koji predstavlja uniju europskih naroda. Broj zvijezda točno je određen, budući da broj dvanaest predstavlja savršenstvo i jedinstvo.

HERALDIČKI OPIS

Na azurnom polju nalazi se krug od dvanaest zlatnih oblika, čiji se vrhovi ne dotiču.

GEOMETRIJSKI OPIS

Znak ima oblik plave pravokutne zastave, čija je vodoravna strana jedan i pol puta duža od okomite strane. Dvanaest zlatnih zvijezda, jednakomjerno raspoređene, tvore nevidljivi krug čije je središte točka u kojoj se sijeku dijagonale pravokutnika. Promjer kruga jednak je jednoj trećini visine okomice. Svaka zvijezda ima pet vrhova i smještena je na obodnici nevidljivog kruga, čiji je promjer jednak jednoj osamnaestini visine okomice. Sve zvijezde su uspravne tj. jedan vrh im je okomit, a dva vrha su u ravnoj crti pod pravim kutom u odnosu na koplje. Krug je uređen tako da se zvijezde nalaze na položajima brojki na satu. Njihov broj je nepromjenjiv.

PROPISANE BOJE

Znak je obojan sljedećim bojama:

- PANTONE REFLEX BLUE za površinu pravokutnika;

- PANTONE YELLOW za zvijezde.

Postupak s četiri boje

Ako se koristi postupak s četiri boje, napraviti dvije standardne boje koristeći četiri boje koje se nalaze u postupku s četiri boje.

- PANTONE YELLOW dobiva se korištenjem 100 % „Process Yellow”.

- PANTONE REFLEX BLUE dobiva se miješanjem 100 % „Process Cyan” i 80 % „Process Magenta”.

INTERNET

Na internetskoj paleti, boja PANTONE REFLEX BLUE odgovara boji RGB:0/0/153 (hexadecimal: 000099), a PANTONE YELLOW odgovara boji RGB:255/204/0 (hexadecimal: FFCC00).

PROCES MONOKROMATSKOG OTISKA

Ocrtati pravokutnik crnom bojom; zvijezde trebaju biti crne boje, na bijeloj podlozi.

Koristeći plavu (Reflex Blue), koristiti 100 % sa zvijezdama otisnutima u negativu tj. bijeloj boji.

OTISAK NA OBOJENOJ PODLOZI

Ako ne postoji alternativa obojanoj podlozi, staviti bijelu rubnu crtu oko pravokutnika, čija širina iznosi 1/25 visine pravokutnika.